

0

40 horas semanales de promedio anual średnio 40 godzin tygodniowo w skali roku

A

a finales de X pod koniec X

a lo largo del tiempo na przestrzeni czasu, z biegiem czasu

a menudo często

A mí sí que me ha gustado. Mi się naprawdę podobał.

a partir de X począwszy od X, od momentu X

a pesar de X pomimo X

a través de X za pośrednictwem X

abandonar a alguien porzucić, opuścić kogoś

acabar con la vida de alguien odebrać komuś życie, doprowadzić do czyjejs śmierci

acoger a alguien con recelo przyjąć kogoś z rezerwą/nieufnością

acompañar algo con una salsa brava podawać coś z ostrym sosem

acudir a una cena przybyć na kolację

acumular cientos de miles

de seguidores zgromadzić setki tysięcy obserwujących/followersów

además ponadto, co więcej

administrar dinero zarządzać pieniędzmi

afectados por su marcha dotknięci jej odejściem

al acabar el bachillerato po maturze

al igual que tak samo jak

al poco de dejar la banda wkrótce po opuszczeniu zespołu

albergar algo mieścić coś

alcanzar gran relevancia zyskać ogromne znaczenie

algún/alguna/algunos/algunas

jakiś/jakaś/jacyś/jakieś (to słowo może być też tłumaczone jako: algunos/algunas - niektórzy, niektóre)

alimentarse de bellotas żywić się żołędziami

Allí nos vemos. Do zobaczenia na miejscu.

ambos obydwa

ampliar la red de contactos poszerzać sieć kontaktów

anunciar algo a alguien ogłosić, oznajmić coś komuś

aparecer pojawiać się

apartarse de la vida pública por un tiempo wycofać się z życia publicznego na jakiś czas

apenas poder cubrir los gastos básicos ledwo móc pokryć podstawowe wydatki

aplicarse de forma completa być w pełni stosowanym

aportar dulzor y jugosidad nadawać, wnosić słodycz i soczystość

aportar frescor nadawać (wnosić) świeżość

aportar sabor nadawać smak

aprovechar algo wykorzystywać coś, korzystać z czegoś

aproximadamente w przybliżeniu, około

arropado otulony, okryty

asociar algo con algo kojarzyć coś z czymś

así tenemos tiempo para arreglarnos dzięki temu będziemy mieć czas, żeby się wyszykować, przygotować

atraer a alguien przyciągać kogoś

atribuir algo a alguien przypisywać coś komuś

atribuir su decisión a algo przypisywać swoją decyzję czemuś, tłumaczyć swoją decyzję czymś

aumentar algo zwiększać coś

aun así mimo to

aunque chociaż

avisar de la proximidad de un peligro ostrzegać przed bliskością niebezpieczeństwa

B

beneficiar a alguien przynieść korzyść komuś, być korzystnym dla kogoś

Bueno, para mí la película no fue increíble, pero tampoco estuvo mal.

Cóż, jak dla mnie film nie był jakiś rewelacyjny, ale nienajgorszy/...ale też nie było tragedii.

Bueno, ¿qué os ha parecido la película?

No i jak wam się podobał film?/Co sądzicie o filmie?

buscar algo szukać czegoś

buscar trabajo szukać pracy

C

cada każda

cada vez más monjas coraz więcej zakonnic

cantado en varios idiomas śpiewany w kilku językach

cargado de interpretaciones nasycony interpretacjami

causar algo powodować coś

cenar juntos jeść wspólnie kolację

cerca de la persona que escucha blisko osoby, która jest słuchaczem (wypowiedzi)

cobrar zarabiać

cobrar el Salario Mínimo Interprofesional (SMI) otrzymywać płacę minimalną

cocido ugotowany

cocinar el pescado sin necesidad de calor przyrządzać rybę bez użycia ciepła

cocinar lentamente en sidra gotować powoli w cydrze

codirigido con alguien współreżyserowany z kimś

colocar algo sobre algo kłaść, umieszczać coś na czymś

combinar algo łączyć coś ze sobą

comenzar a mediados de X zacząć się w połowie X

como con chorizo, jamón y queso o incluso rellenas jak na przykład z chorizo, szynką i serem, a nawet nadziewane

comparaciones aparte pomijając porównania

compartir algo dzielić się czymś

comprarse unas alpargatas kupić sobie espadryle

con al menos 12 horas de descanso entre el final de una jornada y el inicio de la siguiente z co najmniej 12-godzinny odpoczynkiem między zakończeniem jednego dnia pracy a rozpoczęciem kolejnego

con el paso de los años wraz z upływem lat

con la subida del coste de la vida wraz ze wzrostem kosztów życia

con mayúsculas dużymi literami

con resultados desastrosos z katastrofalnymi skutkami

con un tono cercano y relajado ciepłym (dosł. bliskim) i swobodnym tonem

con una perspectiva inmejorable z doskonałym widokiem

condenado por X potępiony przez X

conectar algo con algo łączyć coś z czymś, po/wiązać coś z czymś

confirmar algo potwierdzić coś

conseguir que osiągnąć to, że.../sprawić, że...

conseguir trabajo zdobyć pracę
considerablemente znacznie, znacząco
consistir en algo składać się z czegoś
contar algo opowiadać coś
contar milagros opowiadać o cudach, opisywać cuda
contar oficialmente con leyes que protegen a los trabajadores posiadać oficjalnie prawa chroniące pracowników
contemporáneo współczesny
convertir a algo en algo zmienić coś w coś, przekształcić coś w coś innego
convertir algo en algo zmienić coś w coś, przekształcić coś w coś
convertirse en algo stać się czymś, zmienić się w coś
cortar algo con una navaja rozciąć coś brzytwą
cosechar varios premios zebrać, zdobyć kilka nagród
criar hodować
criticar ferozmente a algo zaciekle coś krytykować
crujientes por fuera chrupiące z zewnątrz
cualquier cosa jakakolwiek rzecz, cokolwiek
cualquiera ktokolwiek, jakikolwiek, dowolny
cuidar a alguien o algo pielęgnować, dbać o kogoś lub coś
cumplir su función spełniać swoją funkcję, zadanie
cumplirse spełnić się, dopełnić się

D

dale *Am. Łac.*: dawaj, okej, jasne, zróbmy tak
dar lugar a algo doprowadzić do czegoś, wywołać coś
de acuerdo zgoda, w porządku
de diferentes maneras w różny sposób
de hace X años sprzed X lat
de hecho w rzeczywistości, właściwie
deambular przechadzać się, włóczyć się
debido a X z powodu X
defender que bronić tezy, że/utrzymywać, że
dejar de ser przestać być
dejar en una situación muy incómoda a alguien stawiać kogoś w bardzo niezręcznej sytuacji
dejar su huella zostawić swój ślad, odcisnąć swoje piętno
dejar tras de sí zostawić za sobą

dejarse seducir por algo dać się czymś uwieść, ulec fascynacji czymś
depender de algo zależeć od czegoś
depender del salario mínimo zależeć od płacy minimalnej
dependiendo de X zależnie od X, w zależności od X
derrumbarse zawalić się, runąć
desarrollar algo rozwijać coś
descender hasta el río schodzić aż do rzeki
descubrir algo odkryć coś, dowiedzieć się czegoś
desde el País Vasco z Kraju Basków
desde espacio de almacenamiento hasta prisión od przestrzeni magazynowej aż po więzienie
desde sus orígenes hasta la actualidad od jej/jego początków aż do czasów współczesnych
desde trabajos temporales hasta puestos fijos od prac tymczasowych po stałe posady
desde una perspectiva menos rígida y más humana z perspektywy mniej sztywnej i bardziej ludzkiej
desde... hasta... od... do...
desmejorado źle wyglądający
despedirse de algo pożegnać się z czymś
después później, potem
destacar wyróżniać się
destinado a controlar las horas trabajadas przeznaczony do kontrolowania przepracowanych godzin
destinarle a alguien a X przydzielić kogoś do X
devolver a la vida przywracać do życia
difícil de cumplir trudny do spełnienia, zrealizowania
digno de análisis godny przeanalizowania
Disfrutad. Bawcie się dobrze!
disfrutar sin prisas en compañía de los tuyos delectować się bez pośpiechu chwilą w towarzystwie bliskich
divertirse bawić się dobrze
dividido en dos podzielony na pół, podzielony na dwie części
durar bastante trwać dość długo

E

el agotamiento laboral wypalenie zawodowe, wyczerpanie pracą
el alojamiento zakwaterowanie, nocleg
el alquiler wynajem, czynsz
el arriendo *Am. Łac.*: czynsz; wynajem, najem; limit (*np.* na karcie debetowej)
el asedio oblężenie
el bosque las
el carbón incandescente rozżarzony węgiel
el casco histórico stare miasto, historyczne centrum miasta
el chorizo chorizo (tradycyjna hiszpańska kiełbasa z papryką pimentón)
el climax punkt kulminacyjny, apogeum
el confesionario konfesjonał
el conjunto de partículas sólidas microscópicas zbiór mikroskopijnych cząstek stałych
el consejo rada
el contenido zawartość, treść, kontent
el convento klasztor
el cráneo de X czaszka X
el cupo *Am. Łac.*: wolne miejsce; stanowisko pracy
el de la mejor película y dirección ten za najlepszy film i reżyserię
el descanso semanal mínimo de 36 horas consecutivas minimalny tygodniowy odpoczynek wynoszący 36 nieprzerwanych godzin
el deseo pragnienie
el desfiladero wąwóz, ciasne przejście między skałami
el dicho powiedzenie
el dodo de Mauricio dront dodo z Mauritiusa
el día dentro del monasterio dzień w klasztorze, dzień z życia w klasztorze
el empleo zatrudnienie, praca
el enfoque podejście, punkt widzenia, perspektywa, ujęcie (tematu)
el ensayo esej, rozprawa naukowa
el episodio odcinek
el escarabajo chrząszcz, żuk
el escenario scena
el escritor pisarz
el espacio przestrzeń, miejsce (*np.* wolne miejsce)
el espejo lustro
el establecimiento lokal, placówka
el Estatuto de los Trabajadores Statut Pracowników (odpowiednik polskiego Kodeksu Pracy)
el final me ha sorprendido końcówka mnie zaskoczyła
el galardón nagroda

el gazapo gafa, wpadka

el giro de guion zwrot akcji, *dosł.* zwrot w scenariuszu

el gusto de los alimentos smak jedzenia (produktów spożywczych)

el homenaje a los fallecidos

en el atentado hold dla ofiar zamachu

el hurón de pies negros norteamericano północnoamerykański tchórz czarnonog

el ingrediente składnik

el interior del puente wnętrze mostu

el jamón ibérico szynka iberyjska (z czarnej świni iberyjskiej)

el legado musical dorobek muzyczny

el libro de no ficción książka należąca do literatury faktu

el lobo gigante wilk straszny

el mamut lanudo mamut włochaty

el manchego mieszkaniowiec Kastylii – La Manchy

el mercado laboral rynek pracy

el misterio tajemnica, misterium

el moa de Nueva Zelanda nowozelandzki nietoperz

el monasterio benedictino klasztor benedyktynów/benedyktyński

el museo municipal muzeum miejskie

el nacimiento de hijos narodziny dzieci

el origen pochodzenie, początki

el oro złoto

el participante uczestnik

el pintor malarz

el poder de compra siła nabywcza

el primer intento de puente en este mismo lugar pierwsza próba zbudowania mostu w tym samym miejscu

el proceso de maceración proces macerowania (moczenia w celu zmiękczenia/nabrania smaku)

el puesto stanowisko, miejsce (np. siedzące w autobusie, ale też stanowisko pracy)

el pulpo ośmiornica

el punto de inflexión punkt zwrotny, przełom

el rabo de toro ogon byka (słynne andaluzyjskie danie: duszony ogon wołowy/byczy w sosie własnym)

el reclutador rekruter

el regreso a X powrót do X

el relevo zastępstwo

el retrato portret

el rinoceronte blanco del norte nosorożec biały północny

el sabor smak

el sacerdote kapłan

el salchichón salchichón (hiszpańska sucha kiełbasa, podobna do salami, doprawiona pieprzem)

el seguidor fan

el Servicio Público de Empleo Estatal Państwowy Urząd Zatrudnienia (odpowiednik polskiego Urzędu Pracy)

el silencio cisza

el sustantivo rzeczownik

el trabajo praca

el trozo de pan, jamón o queso kawałek chleba, szynki lub sera

el viajero podróżnik

el ámbito musical środowisko muzyczne

el éxito rotundo spektakularny sukces, ogromny sukces

el Óscar a la Mejor Película de habla no inglesa Oscar dla najlepszego filmu nieanglojęzycznego

el último ejemplo ostatni przykład

elaborar algo przyrządzać coś

elaborar con una base de tomate przyrządzać na bazie pomidorów

elegir algo wybrać coś

elegir y pagar por la tapa que más te apetezca wybierać i płać za taką przekąskę, na jaką masz największą ochotę

embarazoso wprawiający w zakłopotanie

en algunas más y en otras menos w niektórych więcej, a w innych mniej

en ambos casos w obu przypadkach

en bocados na jeden kęs

en cazuelas de barro w glinianych naczyniach

en certámenes destacados w prestiżowych konkursach

en definitiva ostatecznie, krótko mówiąc

en el seno de X na łonie X, w X

en ese lugar w tym miejscu

en gran medida w dużej mierze

En la mesa hay un móvil. Na stole jest smartfon.

en menos de un año w niecały rok

en pleno X w samym środku X

en porciones triangulares o cuadradas w porcjach trójkątnych lub kwadratowych

en un palillo na wykałaczce

en verano latem, w lecie

encabezar la lista con los sueldos más altos otwierać listę (być na czele listy) z najwyższymi zarobkami

encargarse de un asunto específico

załatwiać konkretną sprawę, zajmować się konkretną sprawą

encontrado znaleziony

encontrar algo znaleźć coś

encontrar un empleo adecuado znaleźć odpowiednie zatrudnienie

encontrarse znajdować się

encontrarse con alguien spotkać się z kimś, wpaść na kogoś

equivocarse pomylić się

es común jest rzeczą powszechną

es decir to znaczy

es difícil jest trudno

Es un móvil cualquiera. To jest jakiś smartfon.

esconderse chować się, ukrywać się

espeso gęsty

estadounidense amerykański

estallar wybuchnąć (*np.* o wojnie)

estar być (zazwyczaj stosowany w odniesieniu do stanów zmiennych)

estar convencido de que być przekonanym, że...

estar de moda być modnym

estar en peligro de extinción być zagrożonym wyginięciem

estar encima de X być na/nad czymś

estar esperándola como agua de mayo oczekiwać jej z utęsknieniem, czekać na nią jak na zbawienie, *dosł.* jak na majowy deszcz

estar marcado por algo być naznaczonym przez coś

estoy cansadísima jestem potwornie zmęczona

estrecho wąski

estrenado en X mający premierę w X

evitar abusos unikać nadużyć

excavado en la roca wykuty w skale

existir istnieć

explorar algo badać, zgłębiać coś

expresar dolor, sorpresa, miedo o emoción wyrażać ból, zaskoczenie, strach lub emocję

extraído de algo uzyskany z czegoś

extraído directamente de algo wydobyty bezpośrednio z czegoś

F

facilitar algo ułatwiać coś

fijarse en 1.221 € brutos al mes

en 14 pagas ustalić się na poziomie 1221

€ brutto miesięcznie w 14 wypłatach
(wypłacane 14 razy w roku)

flanqueado por algo otoczony przez coś
(mający coś po obu stronach)

formar parte de algo stanowić część
czegoś, wchodzić w skład czegoś

fracasar ponieść klęskę

fraguar la amistad con alguien
nawiązać przyjaźń z kimś

freír en aceite smażyć na oleju

fijate que zwróć uwagę, że

G

ganar dinero zarabiać pieniądze

gestionar algo zarządzać czymś

gestionar contrataciones en sectores muy diversos zarządzać zatrudnieniem
w bardzo zróżnicowanych sektorach

gozar de fama o celebridad cieszyć się
sławą lub rozgłosem

grabado junto a una orquesta nagrany
wraz z orkiestrą

H

hace unos años kilka lat temu

hacer el trabajo de algo wykonywać
pracę za coś

hacer que sprawiać, że/powodować, że

hacerse viral stać się wiralem, zyskać
ogromną popularność w sieci

hacerte estas preguntas zadać sobie
te pytania

hallado znaleziony

hasta conseguir un exterior dorado y crujiente y un interior tierno

aż do uzyskania złocistej i chrupiącej
powierzchni oraz miękkiego środka

hasta que la grasa del chorizo se funde
aż tłuszcz z chorizo się wytopi

hasta quedar doradas y crujientes por fuera y cremosas por dentro aż staną
się złociste i chrupiące z zewnątrz oraz
kremowe w środku

hay jest, są

Hemos pasado un buen rato, que es lo importante. Miło spędziliśmy czas
i to jest najważniejsze.

heredar una finca odziedziczyć
posiadłość, gospodarstwo

hoy en día obecnie, w dzisiejszych
czasach

hubo było (forma przeszła czasownika
haber)

I

igual que tak samo jak

impedir algo uniemożliwiać coś

imprescindible niezbędny, nieodzowny

imprescindible "mojar" pan
obowiązkowe jest „maczanie” chleba

incluido X w tym X, wliczając w to X

incluso nawet

indicar algo wskazywać coś

indicar un lugar wskazywać miejsce

influir en algo wpływać na coś

ingresar en la famosa Residencia de Estudiantes zamieszkać w słynnej
Rezydencji Studentów (legendarne
centrum kulturalne w Madrycie)

inscribirse en algo zapisać się na coś,
zarejestrować się w czymś

inspirado en santas y mujeres místicas
zainspirowany świętymi i mistyczkami

instalar algo sobre algo instalować,
umieszczać coś na czymś

instalarse en X osiedlić się w X

"Instrucciones de novicias" „Instrukcje
dla nowicjuszek”

intentar próbować

invertir en formación inwestować
w edukację

invitar a zapraszać do

ir a la zapatería iść do sklepu
obuwniczego

irresistible zniwelający

J

juntar de manera que en el resultado final no se puedan distinguir los elementos połączyć w taki sposób, aby
w końcowym efekcie nie dało się rozróżnić
poszczególnych elementów

junto con X wraz z X

L

la abeja pszczoła

la aceituna oliwka

la actitud hacia la vida postawa wobec
życia

la amistad femenina kobieca przyjaźń

la anchoa anchois, sardela

la ascua rozżarzony węgielek, żar

la ausencia de un producto brak
produktu

la banda zespół muzyczny

la búsqueda de una vida menos acelerada poszukiwanie mniej
zabieganego życia

la caja pudełko, skrzynia

la calabaza a la rondeña dynia
po rondeńsku (lokalne danie z dyni, często

z dodatkiem przypraw, czosnku
i migdałów)

la caldereta de cordero gulasz jagnięcy
(duszone danie jednogarnkowe
z jagnięciny)

la calidad de vida jakość życia

la cantidad ilość

la carrera en solitario kariera solowa

la celda monástica cela klasztorna

la cicla *pot. kolumbijski*: rower

la comida jedzenie, żywność

la comunidad wspólnota, społeczność

la costumbre zwyczaj

la curiosidad llamativa intrygujący fakt

la cámara central centralna komora

la denominación nazwa

la desigualdad salarial dentro del país
nierówność płacowa wewnątrz kraju

la diferencia clave kluczowa różnica

la duda wątpliwość

la enfermedad grave de un familiar
ciężka choroba członka rodziny

la enorme dificultad ogromna trudność

la ensaladilla rusa sałatka jarzynowa,
dosł. sałatka rosyjska

la escalera schody

la escritora religiosa pisarka religijna

la especie de marsopa típica del golfo de California gatunek morswina
występujący w Zatoce Kalifornijskiej

la estructura negativa enfática
emfatyczna konstrukcja przecząca

la exposición constante ciągła
ekspozycja, nieustanne wystawienie (*np.*
na widok publiczny)

la falta total całkowity brak

la figura invisible niewidzialna postać

la finca posesja, posiadłość

la forma de conocer su diversidad gastronómica mientras se disfruta del momento sposób na poznanie jej
różnorodności gastronomicznej podczas
cieszenia się chwilą

la formación adicional dodatkowe
szkolenie, dodatkowa edukacja

la fusión de sueños fuzja, połączenie
snów

la gran pesadilla gramatical ogromny
koszmar gramatyczny

la guerra civil española hiszpańska
wojna domowa

la guindilla papryczka chili

la hormiga mrówka

la hostelería hotelarstwo i gastronomia (branża HoReCa)

la idea de acompañar siempre la bebida con algún alimento para suavizar el efecto del alcohol pomysł, aby napojowi zawsze towarzyszył jakiś pokarm w celu złagodzenia działania alkoholu

la identidad tożsamość

la imagería religiosa sztuka sakralna

la independencia niezależność

la influencia árabe arabskie wpływy

la investigadora badaczka

la invitación a recorrer el país mediante X zaproszenie do przemierzania kraju za pomocą/poprzez X

la jornada máxima legal maksymalny ustawowy czas pracy

la joven novicia młoda nowicjuszka

la letra litera

la leña drewno (opałowe, do kominka)

la luz prąd, rachunki za energię elektryczną, *dosł.* światło

la meseta płaskowyż

la mezcla entre tradición y modernidad mieszanka tradycji i nowoczesności

la miel miód

la miseria bieda, nieszczęście

la mochila plecak

la monja zakonnica

la moral según la cual vivir moralność, według której należy żyć

la mosca mucha

la más destacada najwybitniejsza, najbardziej wyróżniająca się

la necesidad de silencio potrzeba ciszy

la nube tapando la luna chmura przesłaniająca księżyc

la obra dzieło

la palabrota przekleństwo, wulgaryzm

la pesadilla koszmar

la plaza de toros arena walki byków (arena, gdzie odbywa się korrida)

la pobreza bieda, ubóstwo

la prensa internacional prasa międzynarodowa

la profesión zawód

la puesta en escena de la gira LUX Tour oprawa sceniczna trasy koncertowej LUX Tour

la raza autóctona de la península rodzima rasa Półwyspu Iberyjskiego

la receta przepis

la recuperación cultural del universo conventual kulturowy powrót do świata

klasztornego, kulturowe odrodzenie klasztornej uniwersum

la residencia real rezydencja królewska

la riqueza bogactwo

la salsa picante ostry sos

la salud mental zdrowie psychiczne

la secularización creciente rosnąca sekularyzacja

la sensación de haber estado en un sitio muy especial uczucie (wrażenie) odwiedzenia bardzo wyjątkowego miejsca

la subida del 3,1 % respecto a 2025 wzrost o 3,1% w stosunku do 2025 roku

la tabla de embutidos ibéricos deska wędlin iberyjskich

la tarea zadanie

la tendencia en cuestión omawiany trend/tendencja, o której mowa

la textura konsystencja

la tortilla de patata tortilla ziemniaczana (hiszpański omlet z ziemniakami)

la trayectoria marcada por el éxito kariera/droga zawodowa naznaczona sukcesem

la tristeza smutek

la uva winogrono

la vaquita marina morświn kalifornijski

la vida cotidiana życie codzienne

la vivienda mieszkanie

lanzar un disco wydać płytę, wypuścić na rynek album

las aceitunas oliwki

las almendras migdały

las anillas de calamar krążki kalmarów

las carnes de caza dziczyzna

las castañas del Valle del Genal kasztany z Doliny Genal

Las comparaciones son odiosas. Porównania są rzeczą odrażającą.

las condiciones laborales warunki pracy

las copas de vino kieliszki wina

las croquetas smażone panierowane paluszki z różnym nadzieniem (mięso, ser, ryba i wiele innych) połączonym z beszamelem

las diferencias significativas znaczące różnice

las Empresas de Trabajo Temporal agencje pracy tymczasowej

las expresiones de cantidad wyrażenia związane z ilością

las ferias de trabajo targi pracy

las figuras anteriores a X postacie poprzedzające X

las gambas al ajillo krewetki w czosnku

las gildas gildas (klasyczna baskijska przekąska: oliwka, papryczka i anchois na wykałaczce)

las habas con tomate bób w sosie pomidorowym

las heridas abiertas otwarte rany

las herramientas digitales narzędzia cyfrowe

las huellas ślady

las jornadas de networking dni/spotkania networkingowe (budowania sieci kontaktów zawodowych)

las letras maravillosas wspaniałe teksty

las migas con chorizo migas z kiełbasą chorizo (tradycyjne andaluzyjskie danie z podsmażanych czerstwych okruszków chleba lub mąki z dodatkami)

las monjas del Siglo de Oro zakonnice Złotego Wieku (Złoty Wiek kultury hiszpańskiej, głównie XVI-XVII wiek)

las oportunidades temporales o de corta duración oferty (*dosł.* szanse) pracy tymczasowej lub krótkoterminowej

las patatas bravas patatas bravas (pieczone ziemniaki z ostrym sosem)

las películas antiguas de domingo por la tarde stare filmy oglądane w niedzielne popołudnia

las personas mayores starsze osoby, starsi ludzie

las preocupaciones actuales współczesne troski

las propias autoras same autorki

las redes sociales media społecznościowe

las referencias actuales współczesne odniesienia, aktualne nawiązania

las reglas propias własne zasady, własne reguły

las rosquillas pączki z dziurką, oponki

las setas silvestres leśne grzyby

las tagarninas osociec hiszpański (bardzo popularna w Andaluzji dzika roślina jadalna, przypominająca nieco boćwinę lub szpinak, często podawana z jajecznicą)

las tortas de aceite chrupkie placki oliwne (słodkie, cieniutkie andaluzyjskie krakersy z dodatkiem oliwy z oliwek i anyżu)

las vacaciones retribuidas płatny urlop

las vivencias doświadczenia życiowe

las Yemas del Tajo Yemas del Tajo (*dosł.*: żółtka z Tagu – najslodsze lokalne słodycze z Rondy, robione wyłącznie z żółtek jaj i cukru)

Le digo que pasamos a buscarla en media hora. Powiem jej, że wpadniemy po nią za pół godziny.

lejos de plantearse una disolución dalecy od rozważania rozwiązania (zespołu)

levantar una estructura sobre el río X wznieść konstrukcję nad rzeką X

ligeramente dulce lekko słodki

ligero lekki

llegar a convertirse en alguien stać się (w końcu) kimś, wyrosnąć na kogoś

lleno de escenas muy provocadoras y avanzadas pełen bardzo prowokacyjnych i wyprzedzających swoje czasy scen

llevar ensartadas X mieć nadziane X

llevar un registro de la jornada laboral prowadzić ewidencję czasu pracy

llevarse más de una sorpresa przeżyć niejedno zaskoczenie

Llevo las redes sociales de la empresa. Zajmuję się mediami społecznościowymi firmy.

Llámala y pasamos a recogerla por su casa, que nos pilla de camino. Zadzwoń do niej i zgarniemy ją z domu, bo mamy po drodze.

lo cierto es que pewne jest to, że

Lo presento. Przedstawiam go.

lo que supone co oznacza, co wiąże się z, co pociąga za sobą

Lo siento. Przykro mi.

lograr la única Palma de Oro de Cannes otorgada al cine español zdobyć jedyną Złotą Palmę w Cannes przyznaną hiszpańskiemu kinu

los ancestros extintos wymarli przodkowie

los arcos mudéjares łuki w stylu mudéjar (charakterystyczny styl w sztuce hiszpańskiej łączący elementy mauretańskie i chrześcijańskie)

los bandoleros rozbójnicy

los Baños Árabes arabskie łaźnie

los bocadillos de calamares kanapki z kalmarami (kultowe danie w Madrycie)

los boquerones en vinagre sardele (anchois) w occie

los calamares kalmary

los conjuntos mejor conservados najlepiej zachowane zespoły (architektoniczne)

los contratos precarios niepewne umowy (np. tzw. „śmieciówki”)

los cristianos chrześcijanie

los dulces słodycze

los embutidos artesanales rzemieślnicze, tradycyjne wędliny

los espárragos trigueros dzikie szparagi

los gastos wydatki, koszty

los giros inesperados nieoczekiwane zwroty akcji

los gobernantes musulmanes y cristianos muzułmańscy i chrześcijańscy władcy

los huevos jajka

los ingredientes como zanahoria, guisantes, atún, huevo duro, espárragos y aceitunas składniki takie jak marchewka, groszek, tuńczyk, jajko na twardo, szparagi i oliwki

los ingresos de los conventos dochody klasztorów

los jardines interiores wewnętrzne ogrody

los mariscos owoce morza

los mendigos żebracy

los musulmanes muzułmanie

los permisos por causas personales urlopy/dni wolne z przyczyn osobistych

los pintxos pintxos (rodzaj baskijskich przekąsek, zazwyczaj na wykałaczce)

los postres desery

los recursos zasoby, środki

los referentes femeninos olvidados zapomniane kobiece autorytety

los romanos Rzymianie

los roscos de vino anyżowo-winne kruche ciasteczka w kształcie oponki (tradycyjne wypieki bożonarodzeniowe)

los salarios medios średnie wynagrodzenia, płace

los sueldos bajos niskie pensje

Los trapos sucios se lavan en casa. Brudy pierze się we własnym domu.

los trozos de patata frita kawałki smażonych ziemniaków

los vestidos preciosos śliczne sukienki

lucir totalmente recuperado, animado y con ilusión wyglądać na całkowicie zdrowego, ożywionego i pełnego entuzjazmu

M

mantener el perfil profesional actualizado aktualizować na bieżąco profil zawodowy

mantener una identidad muy marcada zachować bardzo wyraźną tożsamość

mantenerse bajos utrzymywać się na niskim poziomie

marcado por comparaciones inevitables naznaczony nieuniknionymi porównaniami

marcar a alguien de por vida naznaczyć kogoś na całe życie

marinados en vinagre marynowane w occie

Mañana nos vemos. Widzimy się jutro.

Me apetece hacer algo diferente. Mam ochotę zrobić coś innego (coś nowego, coś dla odmiany)

Me dedico a X. Zajmuję się X.

Me encargo de X. Zajmuję się X.

Me parece bien. Brzmi dobrze./Pasuje mi.

mejorar poprawiać, polepszać (się)

mezclado con algo wymieszany z czymś

mezclar con algo mieszać z czymś

mezclar humor, confesión íntima y espectáculo pop mieszać, łączyć humor, intymne wyznanie i popowe widowisko

mientras que podczas gdy

”Mira, en este lugar existe (o no existe) esto”. „Zobacz, w tym miejscu to istnieje (lub nie istnieje).”

mostrar algo pokazywać coś

mostrar que pokazywać, że/wskazywać na to, że

mucho dużo

mudarse a X przeprowadzić się do X

muy compartido chętnie (często) udostępniany

muy desgastado bardzo znoszony, mocno zużyty

más destacado najwybitniejszy, najbardziej znaczący

más emblemático najbardziej kultowy, najbardziej charakterystyczny

más pura czystsza, bardziej klasyczna

más reconocible najbardziej rozpoznawalny

más reconocibles najbardziej rozpoznawalne

más sorprendente najbardziej zaskakujący, najbardziej niesamowity

más vendido najlepiej sprzedający się

más viral najbardziej viralowy, najpopularniejszy w sieci

N

Nada dura para siempre. Nic nie trwa wiecznie.

Nadie pregunta todavía por su nombre, su nacionalidad o sus planes a corto plazo. Nikt jeszcze nie pyta o jego imię, narodowość czy jego plany na najbliższy czas.

necesitar ropa de verano potrzebować letnich ubrań

necesito desconectar y pasármelo bien muszę odpocząć od wszystkiego (*dosł.* odłączyć się) i dobrze się bawić

ni más ni menos ni mniej, ni więcej

no debe de ser caro to nie powinno być drogie

no encajar con algo nie pasować do czegoś, nie współgrać z czymś

no es solo... sino... to nie tylko... ale (również)...

no hay nada de X nie ma w ogóle X

no iba a ser una excepción nie miał być wyjątkiem

No importa exactamente qué es ni quién es. Nieważne, kto czy co dokładnie to jest.

No pasa nada. Nic nie szkodzi./Nie ma sprawy.

no pasar desapercibido nie przejść niezauważonym

no podemos olvidarnos tampoco de X nie możemy zapomnieć również o X

No sabemos de quién es. Nie wiemy, czyj jest.

no significar lo mismo nie oznaczać tego samego

no solo X sino Y nie tylko X, lecz także Y

no solo... sino también... nie tylko... lecz także...

no tener por qué ir de la mano nie musieć iść w parze

nuestros años de supervivencia nasze lata przetrwania

nunca fue habitada por reyes nigdy nie była zamieszкана przez królów

O

obtenido otrzymany

ocupar un lugar muy importante zajmować bardzo ważne miejsce

ocuparse de algo zajmować się czymś

ocurrir wydarzyć się, mieć miejsce, dziać się

ofrecer variedades de todo tipo oferować wszelkiego rodzaju odmiany

organizar los horarios de oración planować harmonogram modlitw

organizarse lejos del control masculino organizować się z dala od męskiej kontroli

otro lugar muy visitado inne bardzo chętnie odwiedzane miejsce

P

para aumentar las oportunidades aby zwiększyć (poprawić) szanse, możliwości

para el acceso al agua w celu zapewnienia dostępu do wody

para la mayoría dla większości

para protegerlas del polvo o los insectos aby chronić je przed kurzem lub owadami

para refugiarse y evitar a las autoridades aby schronić się i unikać władz (wymiaru sprawiedliwości)

para trabajar en la embajada española aby pracować w hiszpańskiej ambasadzie

parece que se les olvida que hay una cantante en el grupo zdaje się, że zapominają o tym, że w zespole jest wokalistka

parece ser que wydaje się, że...

parecer algo reservado a alguien wydawać się czymś zarezerwowanym dla kogoś

parecer inofensivo wydawać się niegroźnym, nie powodującym problemów

parecer sorprendentemente modernas wydawać się zaskakująco nowoczesnymi

participar en algo uczestniczyć w czymś, brać w czymś udział

pasar de generación en generación przechodzić z pokolenia na pokolenie

pasear spacerować

perjudicial szkodliwy

permitir acceder a algo umożliwiać dostęp do czegoś

permitir algo pozwolić na coś, umożliwić coś

permitir que pozwolić na/umożliwić, aby (po tym zwrocie w zdaniu złożonym zazwyczaj stosujemy tryb subjuntivo)

perturbador poruszający, niepokojący

pese a X pomimo X

picante pikantny, ostry

poco mało

poder ser móc stanowić

ponerse al servicio del gobierno republicano stanąć w służbie rządu republikańskiego

ponerse de moda stać się modnym

ponerse los hábitos przywdziać habit, wstąpić do klasztoru

por ley ustawowo, zgodnie z prawem

por parte de empleadores y autoridades ze strony pracodawców i władz

por pequeña que sea jakkolwiek mała by nie była

por primera vez pierwszy raz

por último, pero no por ello menos importante ostatnia sprawa, lecz nie najmniej ważna

posarse en los objetos osiadać na przedmiotach

posteriormente później, następnie

preocupar a alguien martwić, niepokoić kogoś

preparar con pimentón, ajo y aceite przygotowywać z papryką, czosnkiem i oliwą

presentar algo en platos de madera podawać coś na drewnianych talerzach

previsto para X przewidziany na X, planowany na X

probar algo spróbować czegoś

pronunciar algo wymawiać coś

provocando X powodując X/wywołując X

pueden presumir de haber dejado huella en la historia reciente del pop-rock nacional mogą się poszczycić trwałym zapisaniem się w historii współczesnego hiszpańskiego pop-rocka

Pues allí nos vemos.

No to do zobaczenia na miejscu.

Pues yo no estoy muy de acuerdo. Cóż, ja się nie do końca zgadzam.

Q

que les da un toque picante która nadaje im pikantny akcent, nutę ostrości

que me gustaría probarme które chciałabym przymierzyć

que más vuelve który/która najczęściej powraca

que no os podéis perder której nie możecie przegapić, pominąć

que resultó censurado y prohibido en España hasta los años ochenta który został ocenzone i zakazany w Hiszpanii aż do lat osiemdziesiątych

que te esté pasando a ti co przytrafia się tobie, co ci się właśnie przydarza

Quedamos media hora antes para que nos dé tiempo a comprar las entradas y unas palomitas. Spotkajmy się pół godziny wcześniej, żebyśmy zdążyli kupić bilety i popcorn./Umówmy się pół godziny wcześniej, żebyśmy zdążyli kupić bilety i popcorn.

quedar po/zostawać

quedar fascinado por algo zachwycić się czymś

quedar tan unido a X que zostać tak silnie powiązanym z X, że...

quedarse muy por detrás zostawać daleko w tyle

quedarse sin trabajo zostać bez pracy

Quizá es tuyo, quizá es de tu compañero... Może jest twój, może twojego kolegi...

R

realizar una gira internacional odbyć międzynarodową trasę koncertową

rebozadas en una masa ligera de harina y huevo panierowane w lekkim cieście z mąki i jajka

rebozar en huevo y pan rallado panierować w jajku i bułce tartej

recién hechas świeżo przyrządzone

recoger algo zebrać coś

recordar tanto a X como a Y przypominać zarówno X, jak i Y

recorrer bares chodzić po barach

recorrer la historia de X prześledzić historię X

recuerda pamiętaj

recuperar algo przywrócić coś, przypomnieć sobie o czymś

recurrir a algo uciekać się do czegoś, sięgać po coś

reflejando X odzwierciedlając X

reflejar algo odzwierciedlać coś

reforzar algo wzmacniać coś

registrar los mínimos más bajos odnotowywać najniższe (płace) minimalne

reinterpretado desde la estética, el feminismo o la cultura digital zinterpretowany na nowo z perspektywy estetyki, feminizmu lub kultury cyfrowej

remontarse a X sięgać czasów X

remunerar correctamente prawidłowo wynagradzać

requerir algo wymagać czegoś

resultar al mismo tiempo tan antiguas, tan contemporáneas y tan desconocidas como X okazywać się jednocześnie tak dawnymi, tak współczesnymi i tak nieznanymi jak X

resultar atractivo okazać się atrakcyjnym, wydawać się atrakcyjnym

resultar ser okazać się (być)

revelar algo ujawniać coś

revisar los avisos a diario sprawdzać codziennie ogłoszenia

rodado en X nakręcony w X

rodeado de jardines otoczony ogrodami

rodear algo otaczać coś

rompedor przełomowy, nowatorski

romper los límites de lo establecido przełamywać granice tego, co ustalone (konwenansów)

rondar los 1.800 € brutos al mes oscylować wokół 1800 € brutto miesięcznie

S

sabroso smaczny

salió el nombre de X pojawiła się/padła nazwa X

salteando gambas en aceite de oliva caliente con mucho ajo podsmażając krewetki na gorącej oliwie z oliwek z dużą ilością czosnku

se les añade aceite de oliva, ajo y perejil dodaje się do nich oliwę z oliwek, czosnek i natkę pietruszki

se sirve tanto caliente como a temperatura ambiente o fría serwuje się ją zarówno na ciepło, jak i w temperaturze pokojowej lub na zimno

seguir apareciendo en algo pojawiać się w czymś w sposób ciągły

seguir asociando a alguien con algo nadal kojarzyć kogoś z czymś

seguir celebrando X nadal świętować, wciąż organizować X

seguir cobrando lo mínimo nadal zarabiać płacę minimalną

según datos del INE według danych INE (Narodowy Instytut Statystyczny w Hiszpanii)

según el contexto w zależności od kontekstu

según la región y el establecimiento zależnie od regionu i lokalu

según X według X

separar el grano de la paja oddzielać ziarno od plew

ser być (zazwyczaj stosowany w odniesieniu do stanów stałych)

ser enterrado zostać pochowanym

ser famoso być sławnym

ser feliz być szczęśliwym

ser incapaz de abandonar el salón nie być w stanie opuścić salonu

ser muy predecible być bardzo przewidywalnym

ser responsable de algo być za coś odpowiedzialnym

ser suficiente wystarczyć, być wystarczającym

ser todo un reto być nie lada wyzwaniem, stanowić spore wyzwanie

ser voluntario y compensado być dobrowolnym i wynagradzanym, rekompensowanym

servir algo mezclando la salsa brava con alioli serwować coś z mieszanką sosów brava i alioli (czosnkowym)

servir directamente en la cazuela podawać bezpośrednio w naczyniu (zazwyczaj glinianym)

servir sobre una base de patatas cocidas serwować na podkładzie z gotowanych ziemniaków

si debe llevar cebolla o no czy powinna zawierać cebulę, czy nie

Si quieres, podemos ir nosotros a tomarnos una caña a la terraza del ático. Jeśli chcesz, możemy iść we dwoje na piwo na taras na dachu.

si te cuesta usar X jeśli ciężko ci używać X

significar que algo existe oznaczać, że coś już istnieje

sigue leyendo czytaj dalej

sin duda bez wątpienia, niewątpliwie

sin embargo jednakże

sin lugar a dudas bez cienia wątpliwości, bez wątpienia

sin rumbo fijo przed siebie, bez ustalonego kierunku

situarse en el grupo intermedio plasować się w pośredniej grupie/pośrodku

sobar miętosić, macać

sobre todo przede wszystkim

solo tylko, jedynie

Solo lo ponemos en escena. Jedynie eksponujemy to (to coś, tego kogoś) na scenie. Jedynie to (to coś, tego kogoś) przedstawiamy.

sonar muy parecido brzmieć bardzo podobnie

sostener que twierdzić, że/utrzymywać, że

Soy ateo, gracias a Dios. Jestem ateistą, dzięki Bogu.

su hogar hasta la muerte jego dom aż do śmierci

subir cada año rosnąć każdego roku

suele haber mucho ambiente zazwyczaj jest tam świetna atmosfera/dużo się dzieje

sugerir algo sugerować coś

sumergirse en algo zanurzyć się w czymś, zagłębić się w coś

sumido en algo pograżony w czymś

surgir wyłonić się

surgió la oreja pojawił się temat ucha

T

tal vez być może

también es digno de conocer X również wart poznania jest X

tan peculiar tak osobliwy, tak charakterystyczny, tak wyjątkowy

tan rompedor tak przełomowy, tak nowatorski

tanto a X como a Y tak X, jak i Y

tapear chodzić na tapasy, jeść tapasy

tejido con algo utkany z czegoś

temporal tymczasowy

tener derecho a algo mieć do czegoś prawo

tener dificultades para llegar a fin de mes mieć trudności z dotraniem do końca miesiąca

tener identidad mieć tożsamość

tener lugar en X nastąpić, mieć miejsce w X

tener muchos gastos mieć dużo wydatków

tener que ver con algo mieć z czymś związek, mieć coś wspólnego z czymś

tener repercusión mieć oddźwięk

tener solución być do rozwiązania

tener sueldos mínimos más elevados mieć wyższe płace minimalne

tener una mezcla entre historia y leyenda stanowić mieszankę historii i legendy

teniendo en cuenta que... biorąc pod uwagę, że...

tiernos por dentro miękkie, delikatne w środku

tocar fondo sięgnąć dna

todo el año przez cały rok

todo ello aderezado con aceite de oliva, sal gruesa y pimentón wszystko to przyprawione oliwą z oliwek, solą gruboziarnistą i papryką

Trabajo de X./Trabajo como X. Pracuję jako X.

traducirse a varios idiomas europeos zostać przetłumaczonym na kilka języków europejskich

traducirse al español być tłumaczonym na hiszpański

traerle a alguien los premios más importantes de la industria przynieść komuś najważniejsze nagrody w branży

tranquilo spokojny

transmitir una sensación de calma y sinceridad przekazywać, nieść poczucie spokoju i szczerości

tras lo cual po czym

tras meses de rumores po miesiącach plotek, po wielomiesięcznych spekulacjach

U

una tarde de cine popołudnie w kinie

una vez han adquirido el característico color blanquecino gdy już nabiorą charakterystycznego białawego koloru

V

vale dobrze, okej, w porządku

valerle a alguien un premio przynieść komuś nagrodę

variar różnić się

variar mucho según el país różnić się znacznie w zależności od kraju

varias różne (l.mn., r.ż.)

varias generaciones de oyentes kilka pokoleń słuchaczy

varios różne (l.mn., r. m.)

venir a alguien de maravilla bardzo się komuś przydać

venir del verbo haber pochodzić od czasownika haber

ver la luz ujrzeć światło dzienne

verse paralizados zostać sparaliżowanym, stanąć w miejscu, zostać wstrzymanym

vestida con un hábito ubrana w habit

vestir trajes inspirados en los cuadros de Goya nosić stroje inspirowane obrazami Goi (chodzi o styl goyesco z przełomu XVIII i XIX wieku)

vivir en libertad żyć na wolności

volver a algo wracać do czegoś

volverse más religioso stać się bardziej religijnym

válido ważny, trafiony

X

X a la batería X na perkusji

X al teclado X na klawiszach

Y

y así sucesivamente i tak dalej/i tym podobne

ya le pasó a una monja de los siglos XVI y XVII przydarzyło się już pewnej zakonnicy w XVI i XVII wieku

ya no se trata solo de X już nie chodzi tylko o X

Yo me tengo que ir porque he quedado con mi hermano. Ja muszę już uciekać, bo umówiłam/em się z bratem.

I

¡A buenas horas, mangas verdes! przegapić pomyślny moment/okazję, musztarda po obiedzie, *dosł.* «o dobrej porze, zielone rękawy!»

¡Ay, me duele la cabeza! Aj, boli mnie głowa!

¡Ay, qué susto! Aj, ale się wystraszyłem/am!

¡Hay una araña gigante en la pared! Na ścianie jest gigantyczny pająk!

¡No dejes de visitarla! Koniecznie ją odwiedź!

¡No te retrases! Nie spóźnij się!

¡O quizá de una espía internacional! A może międzynarodowego szpiega!

¡Por fin es viernes! W końcu piątek!

¡Que no sea de terror! Tylko żeby nie był to horror!/Byle nie horror!

¡Y la banda sonora es una pasada! A ścieżka dźwiękowa jest po prostu niesamowita!...wymiała!

¿

¿A qué hora quedamos? O której godzinie się spotykamy?/Na którą godzinę się umawiamy?

¿Dices dónde está algo que ya conoces? Mówisz gdzie jest coś, co już znasz?

¿Os apetece ir al cine este sábado? Macie ochotę iść do kina w tę sobotę?

¿Presentas algo nuevo? Przedstawiasz/prezentujesz coś nowego?

¿Presento algo nuevo? czy prezentuję/przedstawiam coś nowego?

¿Quiero decir si algo existe o no existe? chcę powiedzieć, że coś istnieje lub nie istnieje?

¿Qué os apetece hacer ahora? Co macie ochotę z/robić teraz?

¿Qué película quieres ver? Jaki film chcesz obejrzeć?

¿Te apetece que vayamos de compras? Masz ochotę, żebyśmy poszli na zakupy?

¿Un regreso al pasado? Powrót do przeszłości?

¿Ves la diferencia? Czy widzisz/dostrzegasz różnicę?

¿Voy a hablar de algo por primera vez? Czy będę o tym mówić pierwszy raz?